

Mədəniyyət

Mənsum İbrahimov - 65

Baxanda deyərsən ki, yaşımdan gənc görünür. Amma həlim söhbəti-ni dinlədikə yanıldığını dərk edirsən və istər-istəməz insanın ağlına gəlir ki, ömrünün tarixin minilliklərindən süzülüb gələn muğam sənətinə həsr etmiş sənətkarın yaşı da muğamlarımızın tarixinə bənzəyir.

Köhnə kişilərə xas ölçülüb-biçilən danışığı, nitqindəki həlmlilik və səsinin ahəngi ilə insanı öz seyrinə salır. Onu Azərbaycan muğam sənətinin siması adlandırmaq da olar.

Vədələşdiyimiz vaxtda Milli Konservatoriyada - rəhbərlik etdiyi Muğam xanəndə kafedrasında görüşürük. illərin köhnə dostları kimi bizi mehribanlıqla qarşılayıb, yaşadığı 65 ilin hesabatını verirmiş kimi söhbətə körpü salır. Ağdamdan, böyüyüb boya-başa çatdığı İmamqulubəyli kəndində keçirdiyi günləri, doğma yurdlarını, xatirələrlə dolu uşaqlıq illərini xatırlayır. Həmsöhbətimiz Xalq artisti, professor Mənsum İsrail oğlu İbrahimovdur.

"Ailədə 9 uşaq olmuş - 7 qardaş, 2 bacı. Atam aqronom, anam evdar xanım idi. Ailənin ikinci övladı mən olmuşam. Sizə deyim ki, arxada qalan bu 65 ili xatırlayanda düşünürəm ki, ömrümün ən xoşbəxt çağlarını uşaqlıq illərində keçirmişəm. Deyim ki, hamıdan əla biz yaşayırdıq - yox, bu, yalan olar. Kənd yeri ola, 9 uşaq ola... Məktəbə gedəndə bir-birimizin paltarını geyindiyimiz vaxtlar az olmayıb. Amma xoşbəxt, qayğısız idik. Ata-anamız yanımdaydı. O, bir başqa dövr idi... Şükür ki, indi hamımız yərbəyər olmuşuq. Rayonda da, Bakıda da yaşayanlarımız var. Uşaqlıqda çox sakit idim. Humanitar fənləri, tarixi və ədəbiyyatı yaxşı oxuyurdum. Bu gün də o vaxt oxuduqlarım çox köməyimə çatır".

Professor Mənsum İbrahimov söhbətinə davam edir: "Ailəmədə hamımızın səsi var idi. Qarabağlıyıq da... Bizim İmamqulubəyli kəndi Soltanbud meşəsinin əhatəsində yerləşir. Orada bir təpə var, indi orada Bayraq meydanı yerləşir. Kəndimizin üç tərəfi Soltanbud meşəsi ilə əhatə olunur. Xanlıq vaxtı o torpaqlar Xan qızı Natəvana məxsus olub. O meşəni də Natəvan xanım saldı. Kəndimizdə Mircabbar Ağanın üçmərtəbəli evi də var idi. Sovet vaxtı o evi söküb dağıtdılar. O tobiətdə, o təpənin üstündə, o meşədə ağaclara çıxma-çıxa, quzu otara-otara böyümüşəm. Kəndimizin yanında Xaçın çayı keçir. Xaçın çayında həmişə su olur, quru çaydır. İldə 5-6 gün suyu gəlirdi, onda də özü ilə çoxlu balıq gətirirdi, çox bərəkətli çay idi".

Mənsum İbrahimov daxilən zəngin insandır. Keçdiyi sənət yolu bir məktəbdir. Yaşadığı illər də ləyaqətli, şərepli, əsl sənətkar ömrüdür. Danışdıqca dinləmək istəyirsen. Hiss edirsən ki, müsahibin haradan başlayıb, haradan qurtaracağını bilir. Sanki söhbət etmir, hansısa muğamı zümzümə edir.

Ömrünün ahlı, müdriklik çağını yaşayan Xalq artisti bu dəfə həyat fəlsəfəsindən söhbət açır: "Düşünürəm ki, həyatda heç nə təsadüfi deyil. Hər şey insana genlə keçib, qanla gəlmədir. Doğulduğun mühit, tərbiyə aldığın ailənin, nəsil-nəcəbətin insanın həyatında, yaşam tərzində xüsusi önəmi var. Qarabağda doğulmuşam. Gözümü açıb hər yerdə ədəb-ərkan, böyüklərə hörmət, mədəniyyət, Vətənə sədaqət görmüşəm. Sənətimdən asılı olmayaraq, mən də o ruhda böyümüşəm. Bəzən deyirlər ki, filankos sənət insandır. Məgər sənət adamısan, hər şeyi edə bilərsən?! İnsanın özü üzün çıxdığı bir sərhəd, vicdanının ona qoyduğu cizgi olmalıdır. Sənət adamı olmağın bu sərhədə, cizgiyə heç dərli yoxdur. Hər bir insan, hər bir kişi, ilk növbədə, düşüncəlidir ki, mən də milyonları bəyirəm, mənə nəyi etmək olar, nəyi olmaz. Sənət adamısan, deməli, daha çox diqqətdənsən. Elə sənət adamı var ki, öz peşəsinin ustasıdır. İki kəlmə danışdırdandan sonra peşman olursan. Düşünürsən ki, kaş bunu heç danışdırmayaydım. Həyatda qazandıqca uğura, bugünkü mövqeyimə görə, ilk növbədə, Allahımdan, bir də valideynlərimdən çox razıyam. Xasiyyətimin dıxsan faizi atama bənzəyir. Özüməndən asılı deyil, hiss edirəm ki, yaşlandıqca daha çox atama oxşayıram. Atam mənim üçün ideal xarakterli kişi olub. Yüksək mədəniyyəti, halı, xasiyyəti, davranışı ilə xalq arasında böyük nüfuz qazanmış bir insan idi. Mən də o yolu tutmuşam. Görmüşəm ki, bu yol çox gözəl yoldur".

man Opera və Balet Teatrının rəhbəri mərhum bəstəkarımız Azər Rzayev idi. Şövkət xanım Azər müəllimə elə mənim yanımda zəng edib dedi ki, operaya layiq yaxşı bir laureat tələbəmiz var, sabah Bədi Şurani yığib yoxlayaq. Şövkət xanım operanın yaxınlığında yaşayırdı. Dedi, gələrsən bir yerdə gedərik. Səhəri gün biz birlikdə teatra getdik. Yolboyu bizi görənlər Şövkət xanımı salamlayıb, ona hörmət və ehtiramlarını bildirirdilər. Mənim üçün çox böyük fəxrət idi ki, bir gəncə görə belə bir tanınmış sənətkarın onun istedadına güvənib vaxtını sərf edir. Orada bizi televiziyaçıları gördüyümüz tanınmış sənətkarlar gözləyirdilər. Mən "Mahur hindi" muğamını hazırlamışdım. Müsəbiqə zamanı dedilər ki, qavallı qoy yəni, ayağıstə oxu. Bu ondan ötrü idi ki, boy-buxunumu görsünlər. Elə də etdim. Oxuyandan sonra dedilər ki, çıx bayıra bir qədər gözə. Üstündən çox az keçmişdi ki, çağırıldı ki, gəl ərizə yaz. O

ma mən Şah İsmayıl olmayacağam. Dedim, Mənsum, sən bunu səhnəyə çıxmaq xatirinə oxumamalısan. Mən tələbələrə də deyirdim ki, baxın görün sizinizə nə düşürsə, onu oxuyun. Siz özünüzü nədə görürsünüz, onun ardınca gedin. Mən mahnı seçməndə də belə edirdim. Baxıram ki, çox sevdiyim mahnıdır, amma mənə yaxşı səslənmir, onu oxumuram. Keçdiyim bu 65 il mənə onu öyrətdi ki, sənətdə uğur qazanmağın bir yolu da səbirdən keçir. Çalışmışam ki, hər şeyə yaradıcılıqla, sənətimin mükməlliliyi ilə cavab verim. Hər şeyə baş qoşum, kimsə yerli-yersiz cavab verim, bu, mənim xasiyyətim deyil. Səbirlə insanam. Özüm də ən çox sevdiyim xüsusiyyət səbirlə olmağımdır. Bu xüsusiyyət mənə çox şey qazandı. Səbirlə insan lazım olmayan şey işlətmir, sonra üzər istəmir. O soyuqanlıqdır, hər şeyi ölçüb-biçir. Hansı məqamda danışmağı nə zaman susacağını bilir. Bizim sənət ciddi,

tələbəmə rast gəlirəm. Bu, mənə çox sevinir. Mənimlə çiyin-çiyinə xarici ölkələrə gedirlər, səhnə bölüşürlər. Müəllim həm də yaxşı ifaçıdır, tələbə üçün öyrənmək çox rahat olur. Mən tələbələrlə fəxr edirəm. Hamı dərəcə bilər, amma hamı yaxşı müəllim ola bilməz. Bizim sahəmədə o insan müəllim ola bilər ki, söhbət ifaçı yetişdirməkdən, başqasının uğuruna sevinməkdən gəlir. İçində paxıllıq hissi olur. Varsa da, o hissi öldürə bilər. İnən ki, tələbələrimin uğuruna onların valideynindən çox sevinirəm. Fəxr edirəm ki, Azərbaycan ifaçılıq sənətinə belə nümunələr yetişdirmişəm. Konservatoriyamı bitirəndən sonra da onların yaradıcılığı, hətta davranışını belə izləyirəm. Səhvə isə bir hərəkətlərə, sözlərinə rast gəlirəm, zəng edib iradını bildirirəm. Mən müəllimliyə heç vaxt arxa plana keçirmirəm. Tələbələrimi özümə xarici ölkələrə, ən gözəl tədbirlərə aparıram. Xanəndə ifası ilə ta-

gedirəm. Amma özümü toy müğənnisi hesab etmərəm. Toylara gedən sənət yoldaşlarıma da normal baxıram. Amma mənim idealım böyük səhnələr olub. Allah da onu mənə nəşib edib. Simfonik orkestrlərlə Opera Teatrında, dünyanın müxtəlif ölkələrində olmuşam. Dünyanın elə bir yeri yoxdur ki, orada konsert verməyim. 30 ildir dəyərli sənətkarlarımız Elçin Həşimov və Elnur Əhmədovla "Qarabağ" muğam qrupu yaratmışıq. Məqsədimiz bu idi ki, Qarabağ harayını bütün dünyaya çatdırmaq. Özüm də 30 il "Qarabağın səsi" olmuşam".

Ustad xanəndə bu məqamda şahidi və iştirakçısı olduğu bir hadisəni xatırlayır: "Dünyada "Vomeks" musiqi festivalı var. O, hər il bir ölkədə keçirilir. Sözlərinə rast gəlirəm, zəng edib iradını bildirirəm. Mən müəllimliyə heç vaxt arxa plana keçirmirəm. Tələbələrimi özümə xarici ölkələrə, ən gözəl tədbirlərə aparıram. Xanəndə ifası ilə ta-

Mərkəzi inşa edilib, sonra Ağcabədidə, Füzulidə, Sumqayıtda... 2018-ci ildə Qazanlıda Muğam Mərkəzi tikilmişdi. Bu il isə Ağdamın mərkəzində Prezidentin, Mehriban xanımın iştirakı ilə çox möhtəşəm bir Muğam Mərkəzinin açılışı oldu. Hətta orada Nəzakət xanımın Leyli və Məcnundan kiçik parçasını ifa etdik. 30 ildən sonra Ağdamda, hansı ki, işğal dövründə ermənilərin xarabalığa çevirdikləri, indi isə cənab Məcnun qrupu yaratmışıq. Məqsədimiz bu idi ki, Qarabağ harayını bütün dünyaya çatdırmaq. Özüm də 30 il "Qarabağın səsi" olmuşam".

Ustad xanəndə bu məqamda şahidi və iştirakçısı olduğu bir hadisəni xatırlayır: "Dünyada "Vomeks" musiqi festivalı var. O, hər il bir ölkədə keçirilir. Sözlərinə rast gəlirəm, zəng edib iradını bildirirəm. Mən müəllimliyə heç vaxt arxa plana keçirmirəm. Tələbələrimi özümə xarici ölkələrə, ən gözəl tədbirlərə aparıram. Xanəndə ifası ilə ta-

Mənsum İbrahimovun əlləri Tanrıya tərəf qalxır. Gözlərində mirvari kimi yaş gileşi parlayır, Yaradana şükür edir, minnətdarlığını bildirir: "Bu günə min şükür. Biz işğalı da yaşadığımız qələbə sevincini də bölüşdük. Bu böyük qələbə bizi də, xalqımızı da depressiyadan çıxardı. Bu çox böyük işdir. Dünyada möcüzənin gerçəkləşməsi, fantastik, təsəvvür olunmayacaq bir hadisə oldu. İndi o torpaqlara gedəndə hər tərəfdə şəhidlərin izini görürük. Şəhidlərimiz qanları ilə o torpağın hər qarışını müqəddəsləşdirdi. Bu gün Qarabağ gedən valideynlər o torpaqlarda övladlarının qanının izini axtırır. Qardaşımın oğlu İsrail Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin əsgəri idi. 30 gün döyüşdü. Laçında onun şəhid olduğu yeri gedib çıxma bilməmişəm. İstəyirəm gedib o müqəddəs torpağı ziyarət edim".

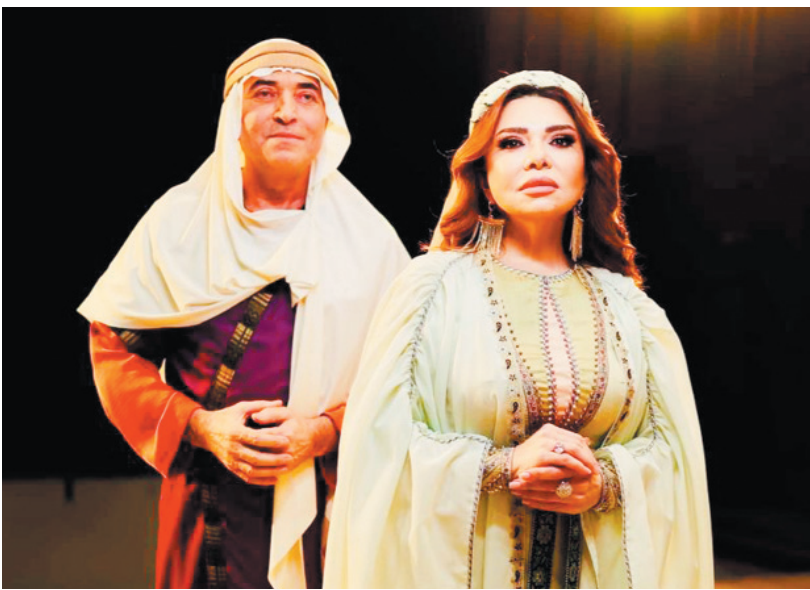
Mənsum müəllim 4 övlad atasıdır. Fərəhə övladlarından söhbət açır: "Dörd övladım - üç qızım, bir oğlum var. Qızlarım ali təhsillidirlər, sonbeşiyim İbrahim Türkiyədə Həcattope Universitetinin Beynəlxalq Münasibətlər fakültəsində - magistraturada oxuyur. Övladlarımız kiçik yaşlarından vətənimizin bütün bəlgələrini gözdə tutmuşdular. Bu günə vətənimizi tanıyan, onun hər qarışına bələd olunsunlar. Onlardan kimsə haradanda olduğuna soruşanda, mən ağdamlıyam, baxılıyam deməsinlər. Desinlər ki, mən azərbaycanlıyam. Bu vətənin hər qarışına mənə doğmadır, əzizdir. Evdə zəngin kitabxanam var. 3 mindən çox müxtəlifmüəmmunlu kitabım var. Özüm mütləq, bədii ədəbiyyatı, poeziyanı çox sevirəm. Bədii ədəbiyyat insanı formalaşdırır. Bunu öz təcrübəmdən bilərəm. Övladlarıma da həmişə məsləhət görmüşəm ki, mütləqə çox fikir versinlər. Vətənimizi gözəndə də həmişə özümüzlə kitab götürmüşük. Sənətimizin davamçısı böyük qardaşımın oğlu Rəşad. Rəşad çox yaxşı tar ifaçısıdır. Rəşadın özünün bəstələdiyi çox gözəl musiqiləri, mahnıları, rəngləri var".

Ömrünün 65 illi yola salan ustad xanəndə yaşadığı ömrə görə Tanrıya şükür edir: "Şükür bu günümüzdə. Gələn 65-ə çıxmıyıq. Ağcım desəm, iş başımı o qədər qatır, o qədər məşğul oluram ki, 65-i yalnız hələ rəqəmlərdə hiss edirəm. Bu, hələ qocalıq deyil, əlavə bir məsuliyyətdir. Yuxudan çox erkən qalxıram. Hər gün iki saata yaxın yürüyüşüm olur. Hər gün saat 6-da Botanika bağında gəzintidə oluru. Həyat tərzim hər gün belə başlayır. Artıq bu, mənim üçün bir adətə çevrilib. Sonra iş rejimi başlayır. Çəkilişlər, məşqlər, derslər..."

Mənsum müəllimlə söhbət edərkən onun qanı, canı ilə bu torpağa, vətənə, dövlətə bağlı, bu yurdun insanlarını Məcnun kimi sevən içi sevgi dolu bir şəxs olduğunu duyduq. İçində sevgi olan insanlar isə qocalmırlar.

Elşən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"

Vətəninə Məcnun kimi sevən "Qarabağın səsi"

nımlıdır. Tələbələrə tövsiyə etmişəm ki, onları tənqid edənlərə hətta haqlı və haqsız olsa belə, cavab verməsinlər. Sənətkarın ən gözəl cavabı onun ifası, mədəniyyəti, davranışdır".

İlləri yola salan ustad sənətkar həyat təcrübəsindən danışır: "Bizim sənət meydanı sənətdir. Meydana çıxan adamı sevməli, alqışlayanları olduğu kimi, rəqibi də olacaq. Paxıllığı mənşəylər də, gözü gülməyənələr də... Xanəndənin cavabı yaradıcılıqdır. Bədixahdan çıxıb Azərbaycan bayrağını götürüb dizini yerə qoydu. Bayrağımızı öpüb "Bələ musiqisi olan xalqın qarşısında mən baş əyirəm", - dedi".

Sənətkar bu yerdə mövzunu muğam janrına münasibətlə davam etdirir: "Muğam elə jandır ki, insan yaşa dolduqca bu sənət daha da hörmətə minir. Muğamın spesifikasi budur. Burada bir çəki var, ağırılıq var, ədəb-ərkan var. Muğam oxuyan oturub-durmağı bacarmalıdır. Şükür ki, belədir. Muğamı seçənən gənc xanəndə belə ənənəni davam etdirir. Çünki ənənə var. Bu muğam sənətində böyük-kiçiyə həmişə hörmət qoyulub, indi də bu, davam etdirilir. Bu gün meydana çox gözəl ustad sənətkarlarımız var. Tələbələrə də nəsihət budur ki, bunlara əməl etsinlər. Bəzən bir ifaçının, sənətkarın timsalında Azərbaycanı tanıyırlar. Xaricə səfərə gedən ifaçı özünü də aparmalıdır ki, ona baxıb ölkəmizə düzgün qiymət versinlər. Bilirsiniz ki, muğama bir müddət əvvəl münasibət heç də birmənəli deyildi. Amma Heydər Əliyev Fondu yaranan gündən muğamımızı münasibət dəyişdi. Muğamımızın ikinci inkişaf dövrü başladı. Sözsüz ki, bu da Mehriban xanımın sayəsində oldu. Dəfələrlə ustad xanəndələrlə görüşlər keçirdi, problemləri öyrəndi, muğam gələni keçirdi. 2005-ci ildən başlayaraq, "Muğam" televiziya müsabiqələri-nə start verildi. Bu günə qədər 9 muğam televiziya müsabiqəsi, 6 beynəlxalq muğam festivalı keçirilib. Elə onun nəticəsidir ki, onlarla gənc xanəndə muğam sənətinə gəlib, bu gün də çox yaxşı fəaliyyət göstərirlər. Muğamımızın dünyada tanınb sevilməsinə Mehriban xanımın müstəsna rolu var. Mehriban xanım bu gün də qayğısını bizdən əsirgəmir. Birmenəli olaraq başa düşürəm ki, muğamımızın inkişafının arxasında dövlətimiz var. Muğam mədəniyyəti musiqisidir, onun inkişafına xidmət edir. Baxın Bakıda Beynəlxalq Muğam

zaman təcrübə qrupu var idi. Məni o qrupda işə götürdülər, 80 manat da məaşı var idi. Üçüncü kursda oxuyan tələbə üçün bu çox yaxşı pul idi. Operada ilk rolum Zeyd, ilk tərəfdaşım rəhmətlik Arif Babayev olub. Görək insana Allah da yol açdı. Allah aqan yolu kimsəyə bağlaya bilməz. Bu gün düz 40 ildir operada işləyirəm. 40 il bir insan ömrüdür".

Ustad sənətkarın sözlərini kosmırık: "İndi muğam müsabiqələri keçirilir. Özümüz gedib istedadlıları tapıb gətiririk, xalqa tanıdırıq. Üç ayın içində olurlar məşhur xanəndə. O dövr belə şey yox idi... Bir şeyi deyim ki, mənə çox böyük bir inam var idi. İnandırım ki, hər şey yaxşı olacaq. Mən istədiyim yerə çatı biləcəyəm. Deyim ki, nə isə bir şöhrət istəyirdim - yox. Arzum bu idi ki, yaxşı sənətkar olum, xalqa yararlı olum, sənətdə öz yolum olsun".

Xalq artisti keçdiyi sənət yolunda ona dəstək olan insanların hörmətlə xatırlayır: "Bizim zamanımızda ali məktəbə qəbul olmaq çətin idi. Tanınmaq isə bir ayrı cür çətin idi. Sözlən əsl mənəsində, sənəti ilə seçilmək bir qəhrəmanlıq sayılırdı. Əslində, başqa bir zaman idi. Muğama münasibət də bu deyildi. Gəncələr qarşı indiki kimi diqqət göstərilmirdi. Tamam fərqli idi. Müəyyən adamlar da var idi ki, sanki sənətdə irəli getmək istəyən istedadlı gəncləri geri çəkmək üçün yaranmışdılar. Mən o zaman Üzeyir bəyin 100 illiyi ilə bağlı keçirilən musiqi müsabiqəsində birinci yeri tutdum. Allah Şövkət Ələkbərovaya rəhmət etsin. İndi də hər gün onun ruhuna dua oxuyuram. Mənim sənət tələyimi o müəyyənləşdirdi. Həmin müsbətin münsiflər heyətində Gülağa Məmmədov, Nəriman Əliyev və Şövkət Ələkbərova təmsil olunurdular. Bildiyim qədər ilə orada birinci yerin kəlmə verilməsinin üstündə mübahisə də olub. Şövkət xanım deyib ki, birinci yer o qarabağlı balasındır. Beləliklə, mən musiqi müsabiqəsinin qalibi seçildim. Sonra Şövkət xanımın Asaf Zeynalı adına orta ixtisas musiqi məktəbində qızlara dərs keçirdi. Mən isə Vahid Abdullayevin sinfində oxuyurdum. Bir gün mənə dedi ki, sən də gələrsən mənim sinfıma. Vahid müəllim də yaxşı müəllim idi. Mən muğamın bütün sirlərini Vahid müəllimdən öyrənmişəm. Həyatın işinə bir bax, iş elə gətirdi ki, sonralar onun oğlu Valid Abdullayev mənim tələbəm oldu. Mən Şövkət xanımın sinfinə gedib-gəlirdim. Bir gün Şövkət xanım dedi ki, Mənsum, mən istəyirəm ki, sən gedib operada oxuyasan. Düzünü desəm, mən bunu gözləmədim. Bu, mənim üçün çox sevinirici təklif idi. Şövkət xanım mənə ürək-dirək verərək dedi ki, sənin səsin Məcnun obrazına çox yaxındır. O za-

rınmışam, durmuşam... Təbii ki, yaşlı sənət insanlarından mane olmaq istəyənlər, dayandırmışam, geri çəkmək istəyənlər də az olmayıb. Amma sonralar mən onlara hamıdan çox hörmətlə yanaşmışam. Fikirləşmişəm ki, insandır, o da bunu bacarıb, bunu edir, Allah canını sağ etsin".

Bütün sınaqlardan çıxan Xalq artisti davam edir: "Mən səbirlə dayandım, dözdüm, üşyan etmədim. Bilirdim ki, zamanım gələcək. Dayanmadan işləyirdim. Operada 6 il kiçik rolları oxuydum. Sonra zaman gəldi, qapı açıldı, baxdılar ki, mənə qarşı haqsızlıq edirlər. Şükür Allaha, hər şey qaydasına düşdü. Aşiq Qoribi, "Gəlin Qayasında" Camalı oxumuşam. Bu 40 ildə milli operamızda Şah İsmayıl və Kərəmdən sonra başqa bütün baş rolları ifa etmişəm. Şah İsmayılı da hazırladım. O zaman mənim ən populyar vaxtım idi. Tamaşaya iki ay qalmış oturub fikirləşdim, baxdım ki, bu obraz mənim səsim içində deyil. Mən real insanam. Çünki Şah İsmayılı cəngəverlik səhnəsi yaratmaq üçün ayrı səs lazımdır. Səsdə səsin tembrı var. Gör-düm yox, oxumağına oxuyacağam, am-

nışır: "Mənim həmişə müəllimliyə böyük məhəbbətim olub. Hətta qohumlarımdan mən dəyən olub ki, cavan oğlansan, nəyinə lazımdır ki, vaxtını kimsəyə nə isə öyrətməklə keçirənsən, yaşlananda müəllimlik edərsən. Cavab verirdim ki, həyat elə budur. Heç kim özü birdən hər şeyi bilməyib, bizi də öyrədiblər. Görək biz də özümüzəndən sonrakılara nə isə yaxşı bir şey verək. Müəllimlik mənə özünə daha çox bağlayır. Müəllimlik tamam başqa bir peşədir, müqəddəsdir. Bir xasiyyətim var, hansı işin qulpundan yapışırsansa, ya onu mükməllədirəm, ya da heç etmərəm. Mən müəllimliyə başlayanda qarşıma bir məqsəd qoydum ki, 3-4 ildən sonra tələbələrə respublikada ən yaxşı xanəndə olmalıdır. Toxumu səpən adam onun cücərməsini, boy atmasını görəndə nə qədər zövq alırsa, yaxşı tələbə müəllimi elə sevinir. Şükür-ölə olsun ki, indi 100-dən çox tələbələrim yarınsından çoxu respublikada tanınmış ifaçıdır. Operada, Azərbaycan televiziyasında, filmoniyada, hər yerdə var. Azərbaycanın harasına gedirsə, mən

